

POWIATOWY
URZĄD PRACY
W PIEKARACH ŚLĄSKICH

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE M. PIEKARY ŚLĄSKIE W II-PÓŁROCZU 2014R.

Piekary Śląskie, marzec 2015r.

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Analiza bezrobocia według zawodów	4
II.1 Bezrobotni zarejestrowani w końcu okresu sprawozdawczego według zawodów	4
II.2 Bezrobotni zarejestrowani w 2014r. według zawodów	8
III. Analiza ofert pracy.....	14
III.1 Oferty pracy według zawodów.....	14
III.2 Oferty pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności	16
IV. Analiza zawodów nadwyżkowych i deficytowych	18
IV.1 Zawody deficytowe i nadwyżkowe	18
IV.2 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych/grupy zawodów	20
V. Podsumowanie	24

I. Wstęp

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 roku (*Dz. U. z 2015r. poz. 149*) opracowanie badań, analiz i sprawozdań rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

„*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” przeprowadzony jest zgodnie z „*Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” Departamentu Rynku Pracy. Podstawowymi źródłami informacji do opracowania raportu są zgromadzone dane statystyczne w Powiatowym Urzędzie Pracy, wynikające z porównania ofert pracy z zawodami wyuczonymi lub wykonywanymi przez osoby zarejestrowane (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności oraz zakresu jej stosowania - *Dz. U. Nr 82, poz. 537*) oraz ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD. Źródłem informacji do opracowania raportu są dane zawarte w załącznikach:

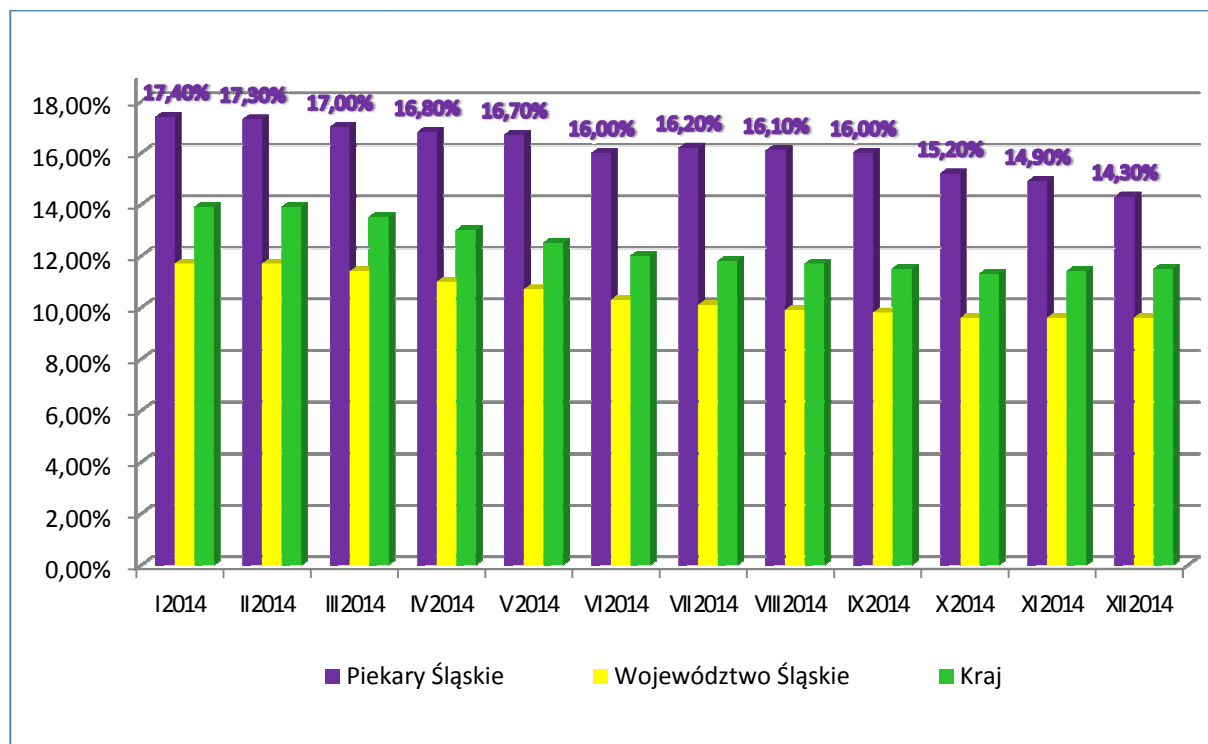
- 1 Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności za II-półrocze 2014 roku”,
- 2 Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. Stan za II-półrocze 2014 roku”.

II. Analiza bezrobocia według zawodów

II. 1. Bezrobotni zarejestrowani w końcu okresu sprawozdawczego według zawodów

Według stanu na dzień 31.12.2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piekarach Śląskich zarejestrowane były **2383** osoby bezrobotne (w tym **1346** kobiet). Stopa bezrobocia wyniosła 14,3%, w porównaniu do stopy bezrobocia na koniec II półrocza 2013r. (15,9%) oznacza to spadek o 1,6%.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie.

Spośród wszystkich osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu sprawozdawczego 2007 osób (84%) posiadało zawód wyuczony, natomiast 376 osób (16%) nie posiadało zawodu.

Tabela 1. Wykaz osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu sprawozdawczego według najliczniej reprezentowanych zawodów (w tabeli pominięto zawody w których zarejestrowanych było mniej niż 10 osób)

Lp.	Zawód	2014		2013	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	Sprzedawca	275	261	317	301

2.	Robotnik gospodarczy	92	37	116	43
3.	Robotnik budowlany	73	1	71	1
4.	Górnik eksploatacji podziemnej	63	0	74	0
5.	Murarz	48	0	49	0
6.	Sprzątaczką biurową	45	45	54	54
7.	Ślusarz	44	0	62	0
8.	Krawiec	43	43	48	48
9.	Szwaczka	43	43	71	71
10.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	42	34	64	52
11.	Technik ekonomista	39	36	49	46
12.	Fryzjer	36	36	39	39
13.	Kucharz	29	23	35	25
14.	Cukiernik	28	22	33	25
15.	Magazynier	23	5	23	8
16.	Kierowca samochodu ciężarowego	23	0	16	0
17.	Salowa	23	23	25	25
18.	Technik handlowiec	20	19	31	24
19.	Ekonomista	19	15	22	16
20.	Elektromonter (elektryk) zakładowy	18	3	26	1
21.	Pomoc kuchenna	18	17	17	17
22.	Pedagog	17	15	20	19
23.	Piekarz	17	2	19	5
24.	Technik mechanik	15	0	28	3
25.	Technik informatyk	15	3	21	5
26.	Barman	15	14	21	21
27.	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	15	4	14	1
28.	Mechanik samochodów osobowych	15	0	21	0
29.	Kelner	14	10	21	16
30.	Technik administracji	13	13	18	16
31.	Mechanik pojazdów samochodowych	13	0	21	0
32.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	13	7	12	8
33.	Dozorca	13	8	15	7
34.	Kierowca samochodu osobowego	12	0	11	0
35.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	11	8	12	9
36.	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	10	8	3	1
37.	Mistrz produkcji w przemyśle elektronicznym	10	1	14	1
38.	Kucharz małej gastronomii	10	7	18	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-II/P-1

Spośród 2383 osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu sprawozdawczego aż 891¹ (37,3% ogółu bezrobotnych) to osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy. Z tego 842 osoby posiadają zawód wyuczony, z kolei 49 osób nie posiada zawodu. W końcu okresu sprawozdawczego zarejestrowane były 483 kobiety pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy, co stanowi aż 54,2% ogółu bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Biorąc pod uwagę liczbę osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, można wyodrębnić grupy zawodów, których udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych jest największy (**Tabela 2**).

Tabela 2. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy (grupy zawodów wg kodu 2 - cyfrowego)

	Grupy zawodów	Kod	Liczba osób	% Ogółu osób bezrobotnych
1.	Sprzedawcy i pokrewni	52	141	5,92%
2.	Pracownicy usług osobistych	51	98	4,11%
3.	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	75	75	3,15%
4.	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	66	2,77%
5.	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	60	2,52%
6.	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	72	56	2,35%
7.	Pomoce domowe i sprzątaczk	91	46	1,93%
8.	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	81	42	1,76%
9.	Średni personel do spraw biznesu i administracji	33	27	1,13%
10.	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	41	27	1,13%
11.	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	22	0,92%

¹ Nie należy utożsamiać z liczbą osób długotrwale bezrobotnych

12.	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	20	0,84%
13.	Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	19	0,80%
14.	Elektrycy i elektronicy	74	16	0,67%
15.	Średni personel do spraw zdrowia	32	15	0,63%
16.	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	24	11	0,46%
17.	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	11	0,46%
18.	Specjaliści nauczania i wychowania	23	9	0,38%
19.	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewne	34	9	0,38%
20.	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	94	9	0,38%
21.	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	96	9	0,38%
22.	Pracownicy obsługi klienta	42	8	0,34%
23.	Specjaliści do spraw zdrowia	22	7	0,29%
24.	Pracownicy usług ochrony	54	7	0,29%
25.	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	6	0,25%
26.	Technicy informatycy	35	5	0,21%
27.	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	5	0,21%
28.	Rolnicy produkcji towarowej	61	4	0,17%
29.	Monterzy	82	4	0,17%
30.	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	3	0,13%

31.	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	11	1	0,04%
32.	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	12	1	0,04%
33.	Pozostali pracownicy obsługi biura	44	1	0,04%
34.	Leśnicy i rybacy	62	1	0,04%
35.	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	92	1	0,04%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-II/P-1

II. 2. Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku wg zawodów

W 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piekarach Śląskich zarejestrowało się 3589 osób bezrobotnych, w tym 1939 kobiet.

Znaczna część nowo rejestrujących się osób nie posiada zawodu wyuczonego – 636 osób, co stanowi 17,7% ogółu. Wśród wszystkich zarejestrowanych osób w 2014 roku 2953 osoby bezrobotne (82,3% ogółu bezrobotnych) posiadały zawód wyuczony.

Biorąc pod uwagę duże grupy zawodowe (kod 2-cyfrowy) można dostrzec, iż najwięcej osób zarejestrowało się w grupie zawodowej sprzedawcy i pokrewni.

Tabela 3. Wykaz dużych grup zawodowych (grupy zawodów wg kodu 2 -cyfrowego) według liczby osób zarejestrowanych (w tabeli pominięto zawody, w których zarejestrowanych było mniej niż 10 osób)

Lp.	Grupy zawodowe	Kod	2014		2013	
			Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	Sprzedawcy i pokrewni	52	493	430	499	447
2.	Pracownicy usług osobistych	51	310	215	363	231
3.	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	75	237	152	223	129
4.	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	72	170	6	208	7
5.	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	148	23	160	33

6.	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	140	15	151	18
7.	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	138	4	165	4
8.	Średni personel do spraw biznesu i administracji	33	133	110	153	119
9.	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	24	108	78	111	67
10.	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	95	64	86	57
11.	Pomoce domowe i sprzątaczk	91	93	85	90	81
12.	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	90	45	88	38
13.	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	81	80	5	109	5
14.	Specjaliści nauczania i wychowania	23	78	67	76	74
15.	Średni personel do spraw zdrowia	32	76	57	67	52
16.	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	41	63	55	77	65
17.	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	63	26	74	39
18.	Elektrycy i elektonicy	74	61	2	67	2
19.	Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	60	2	69	2
20.	Pracownicy obsługi klienta	42	47	35	50	46
21.	Technicy informatycy	35	40	2	52	9
22.	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	34	39	32	44	41
23.	Specjaliści do spraw zdrowia	22	37	32	45	38
24.	Pracownicy usług ochrony	54	25	4	27	4
25.	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	24	9	21	10

26.	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	94	18	15	22	21
27.	Pozostali pracownicy obsługi biura	44	17	11	14	5
28.	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	96	16	9	22	9
29.	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	25	15	4	7	2
30.	Rolnicy produkcji towarowej	61	13	10	14	14
31.	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	11	9	11	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-II/P-2

Biorąc pod uwagę zawody (kod 6 cyfrowy) zauważa się, iż najwięcej osób zarejestrowało się w zawodzie sprzedawcy.

Tabela 4. Wykaz zawodów (wg kodu 6 -cyfrowego) według liczby osób zarejestrowanych (w tabeli pominięto zawody w których rejestrowało się mniej niż 20 osób)

Lp.	Grupy zawodowe	Kod	2014		2013	
			Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	Sprzedawca	522301	395	348	403	369
2.	Fryzjer	514101	81	78	67	65
3.	Robotnik gospodarczy	515303	81	26	136	48
4.	Robotnik budowlany	931301	74	1	67	0
5.	Technik ekonomista	331403	67	61	84	77
6.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	411090	59	51	72	60
7.	Górnik eksploatacji podziemnej	811101	59	0	78	0
8.	Szwaczka	753303	57	57	50	50
9.	Murarz	711202	48	0	65	0
10.	Krawiec	753105	48	47	38	37
11.	Ślusarz	722204	47	1	61	0
12.	Sprzątaczką biurową	911207	46	46	51	51
13.	Pedagog	235107	43	41	38	37

14.	Cukiernik	751201	41	33	40	24
15.	Technik informatyk	351203	39	2	46	7
16.	Technik handlowiec	522305	38	31	36	28
17.	Technik mechanik	311504	36	4	38	4
18.	Kucharz	512001	36	25	40	25
19.	Mechanik pojazdów samochodowych	723103	31	0	35	0
20.	Magazynier	432103	30	6	31	11
21.	Piekarz	751204	29	1	27	5
22.	Elektromonter (elektryk) zakładowy	741207	28	1	30	1
23.	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	242190	27	24	19	16
24.	Technik elektryk	311303	27	0	19	0
25.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	322002	27	16	23	13
26.	Mechanik samochodów osobowych	723105	26	0	31	0
27.	Kucharz małej gastronomii	512002	25	11	28	17
28.	Kierowca samochodu ciężarowego	833203	25	0	19	0
29.	Technik administracji	334306	24	23	16	13
30.	Kelner	513101	24	17	30	22
31.	Ekonomista	263102	22	14	35	27
32.	Barman	513202	20	19	22	20
33.	Telemarketer	524404	20	18	21	16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-II/P-2

W grupie nowo rejestrujących się osób bezrobotnych 473 osoby (co stanowi 13,2% ogółu) to bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Większość w grupie osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki to kobiety – 306 (co stanowi 64,7% ogółu nowo rejestrujących się do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). Z tego 326 osób posiada zawód, natomiast 147 nie posiada zawodu wyuczonego.

Tabela 5. Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowane według zawodu (zawody wg kodu 6-cyfrowego)

Lp.	Grupy zawodowe	Kod	2014		2013	
			Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
1.	Sprzedawca	522301	30	25	31	29
2.	Fryzjer	514101	20	19	20	19
3.	Technik ekonomista	331403	15	15	18	17
4.	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	242190	14	13	12	12
5.	Architekt	216101	11	10	1	1
6.	Pedagog	235107	10	10	12	12
7.	Ratownik medyczny	325601	8	3	5	3
8.	Technik hotelarstwa	422402	7	7	5	4
9.	Kucharz	512001	6	3	3	3
10.	Mechanik pojazdów samochodowych	723103	6	0	6	0
11.	Filolog - filologia polska	264303	5	5	4	4

Zródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-II/P-2

Tabela nr 6 przedstawia ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie m. Piekary Śląskie w 2014 roku.

Tabela 6. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie m. Piekary Śląskie w 2014r. (grupy zawodów wg kodu 2-cyfrowego)

Lp.	Grupa zawodowa	Kod	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,t}^k$)
1.	Leśnicy i rybacy	62	1
2.	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	12	1
3.	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	92	1
4.	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	11	1
5.	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	41	0,5625
6.	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	96	0,5294
7.	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	93	0,5116

8.	Pomoce domowe i sprzątaczk	91	0,5055
9.	Monterzy	82	0,5
10.	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywcz	81	0,5
11.	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	94	0,5
12.	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	71	0,4839
13.	Pracownicy usług ochrony	54	0,4667
14.	Pracownicy usług osobistych	51	0,4623
15.	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	72	0,4516
16.	Elektrycy i elektronicy	74	0,4444
17.	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	43	0,4444
18.	Sprzedawcy i pokrewni	52	0,4393
19.	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	75	0,4286
20.	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	53	0,4286
21.	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	73	0,3846
22.	Specjaliści do spraw zdrowia	22	0,3684
23.	Rolnicy produkcji towarowej	61	0,3636
24.	Kierowcy i operatorzy pojazdów	83	0,3519
25.	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	34	0,3462
26.	Średni personel do spraw zdrowia	32	0,3409
27.	Średni personel do spraw biznesu i administracji	33	0,3375
28.	Pracownicy obsługi klienta	42	0,2963
29.	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	31	0,2857
30.	Specjaliści nauczania i wychowania	23	0,2812
31.	Technicy informatycy	35	0,2778
32.	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	26	0,22

33.	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	21	0,2143
34.	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	24	0,1897
35.	Pozostali pracownicy obsługi biura	44	0,1429
36.	Kierownicy do spraw produkcji i usług	13	0
37.	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	14	0
38.	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	95	0
39.	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	25	0

Zródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-II/P-7

Spośród 239 elementarnych grup zawodowych występujących na rynku pracy w Piekarach Śląskich na koniec okresu sprawozdawczego w 32 grupach wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%, jednakże 26 z tych grup to grupy zawodowe, w których zarejestrowano tylko 1 osobę bezrobotną. W przypadku pozostałych 6 grup o maksymalnym wskaźniku długotrwałego bezrobocia, liczba osób bezrobotnych nie przekroczyła 3 osób.

III. Analiza ofert pracy według zawodów

III. 1. Oferty pracy według zawodów

W okresie sprawozdawczym do Powiatowego Urzędu Pracy w Piekarach Śląskich zostały zgłoszone 1934 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej. Na koniec okresu sprawozdawczego aktualnych było 191 miejsc pracy oraz miejsc aktywizacji zawodowej.

Spośród wszystkich ofert pracy zgłoszonych w okresie sprawozdawczym do najczęściej występujących można zaliczyć oferty w zawodach wykazanych w tabeli 7.

Tabela 7. Liczba miejsc pracy zgłoszona w 2014r. według zawodu (pominięto oferty, w których zgłoszona liczba miejsc pracy była mniejsza niż 10)

Lp.	Nazwa zawodu	Liczba miejsc pracy
1.	Sprzedawca	178
2.	Sprzedawca w branży spożywczej	115

3.	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	85
4.	Kierowca autobusu	82
5.	Przedstawiciel handlowy	76
6.	Robotnik budowlany	68
7.	Szwaczka	67
8.	Kierowca samochodu ciężarowego	60
9.	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	60
10.	Sortowacz	51
11.	Pozostali listonosze i pokrewni	50
12.	Sprzątaczką biurowa	49
13.	Rozbieracz - wykrawacz	46
14.	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	33
15.	Fryzjer	30
16.	Specjalista do spraw sprzedaży	29
17.	Magazynier	26
18.	Technik handlowiec	26
19.	Ślusarz	25
20.	Robotnik gospodarczy	23
21.	Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	22
22.	Telemarketer	20
23.	Rzeźnik – wędliniarz	19
24.	Technik prac biurowych	17
25.	Dekarz	17
26.	Monter sieci telekomunikacyjnych	17

27.	Pozostali spawacze i pokrewni	15
28.	Murarz	14
29.	Pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	13
30.	Pozostali magazynierzy i pokrewni	13
31.	Kierowca samochodu dostawczego	12
32.	Księgowy	11
33.	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	11
34.	Mechanik samochodów osobowych	11
35.	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	11
36.	Pielęgniarka	10
37.	Nauczyciel matematyki	10
38.	Specjalista do spraw marketingu i handlu	10

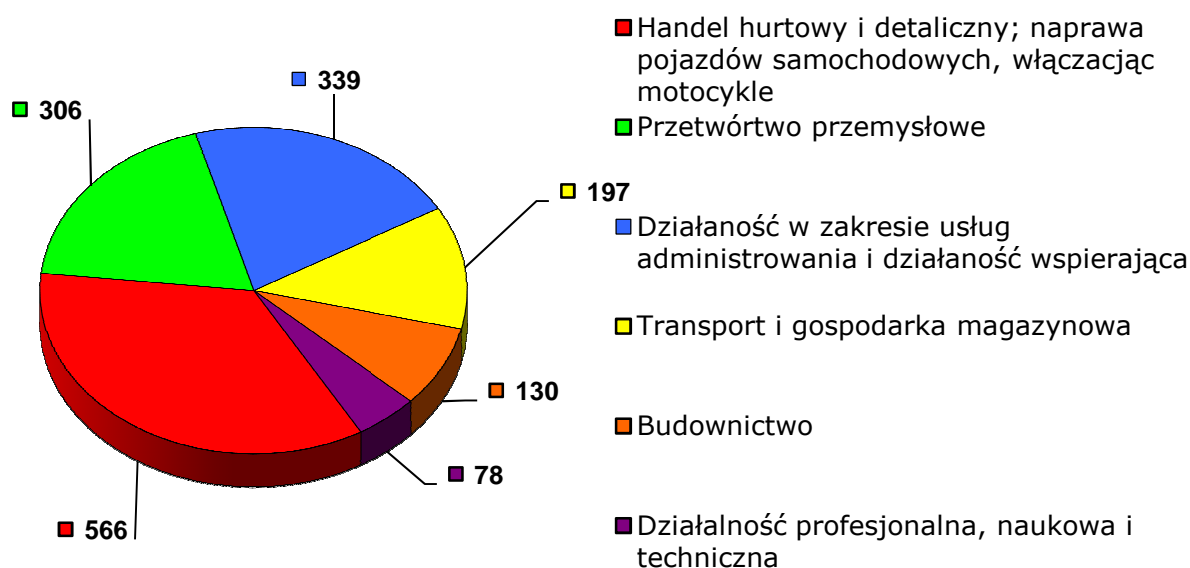
Zródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-II/P-3

III. 2. Oferty pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Z 1934 miejsc pracy, które zgłoszono do tut. PUP w 2014r., najwięcej wolnych miejsc zatrudnienia – 87,9% ogółu – zostało zgłoszonych przez pracodawców m.in. w sekcjach PKD: Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, Przetwórstwo przemysłowe, Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, Transport i gospodarka magazynowa, Budownictwo, Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

Wykres 2. Ilość miejsc pracy zgłoszona według sekcji PKD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie

Mniejsza ilość miejsc pracy – 12,1% ogółu – wpłynęła w sekcjach PKD wykazanych w tabeli 8.

Tabela 8. Ilość miejsc pracy zgłoszona według sekcji PKD

Lp.	Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w 2014r.
1.	Pozostała działalność usługowa	71
2.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	38
3.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	36
4.	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	26
5.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25
6.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13
7.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	10
8.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	5
9.	Informacja i komunikacja	5
10.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3
11.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-II/P-9

Nie odnotowano natomiast zgłoszeń wolnych miejsc zatrudnienia w niniejszych sekcjach PKD:

- Górnictwo i wydobywanie,
- Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby,
- Działalność niezidentyfikowana.

Wolne miejsca pracy oferowane były przede wszystkim w poniższych sekcjach PKD:

- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (74 miejsca pracy),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (43 miejsca pracy),
- Przetwórstwo przemysłowe (27 miejsc pracy),
- Transport i gospodarka magazynowa (26 miejsc pracy),
- Budownictwo (6 miejsc pracy).

IV. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi (...)” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, pod pojęciem analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces obserwacji zjawisk, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkoterminowych prognoz, niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania np. systemu szkolenia bezrobotnych.

IV. 1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe²

Zawody nadwyżkowe

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Jeżeli wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawiera się w przedziale $W^3 < 0,9$ oznacza

---

² Podstawowymi źródłami informacji do opracowania raportu są dane statystyczne zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy, wynikające z porównania ofert pracy z zawodami wyuczonymi lub wykonywanymi przez osoby zarejestrowane.

to, iż dany zawód jest zawodem nadwyżkowym.

W oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki w 2014 roku w Piekarach Śląskich odnotowano 439 zawodów nadwyżkowych. Aż 389 zawodów uzyskało wskaźnik intensywności nadwyżki zero, co oznacza, iż do tut. urzędu pracy nie wpłynęły oferty w danym zawodzie.

Do zawodów, na które jest mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy, można zaliczyć m.in. takie zawody jak: archeolog, geograf, geolog, biolog, teolog, ratownik medyczny, kierownik magazynu, matematyk, inżynier elektryk, bibliotekoznawca, etnograf, kulturoznawca, socjolog, politolog, psycholog biznesu, higienistka szkolna, ładowacz nieczystości stałych, dystrybutor ulotek, robotnik placowy, goniec, noszowy, robotnik drogowy, pakowacz, konserwator części, szatniarz, woźny, kopacz.

Zawody zrównoważone

Do **zawodów zrównoważonych** zalicza się zawody wykazujące równowagę na rynku pracy. W tut. PUP odnotowano 21 zawodów, których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1. Są to m.in. takie zawody jak: cieśla, kierowca ciągnika rolniczego, operator suwnic (suwnicowy), pomocnik piekarza, robotnik budowlany, brukarz, telemarketer, wydawca posiłków / bufetowy, pomoc apteczna, ogrodnik - uprawa roślin ozdobnych.

Zawody deficytowe

W okresie sprawozdawczym odnotowano również zawody o wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) większym niż 1,1. Oznacza to, iż są to **zawody deficytowe**, na które występuje na rynku pracy zapotrzebowanie wyższe od liczby osób poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie.

W 2014 roku w tut. PUP odnotowano 131 zawodów deficytowych, są to m.in.: rozbieracz – wykrawacz, zbrojarz, mechanik samochodów ciężarowych, funkcjonariusz służby ochrony, opiekun osoby starszej, pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center), pracownik do spraw ubezpieczeń, ubojowy, elektromechanik pojazdów samochodowych, kierowca autobusu, przedstawiciel handlowy,

---

³ W - wskaźnik intensywności deficytu lub nadwyżki zawodu (iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie zgłoszonych w danym roku do średniej miesięcznej napływu bezrobotnych w danym zawodzie w takim samym okresie)

monter sieci telekomunikacyjnych, specjalista do spraw sprzedaży, kurier.

Wśród w/w zawodów deficytowych 77 wykazało maksymalną wartość wskaźnika intensywności, co oznacza, że w okresie objętym raportem do PUP w Piekarach Śląskich zgłoszono oferty pracy w tych zawodach, lecz w ewidencji nie figurowały osoby, które mogłyby ze względu na swoje kwalifikacje wykonywać dany zawód. Do tych zawodów należą m.in. takie zawody jak: inżynier inżynierii środowiska - gazowe urządzenia, instalacje i sieci energetyczne, inżynier mechanik - maszyny i urządzenia do obróbki metali, protetyk słuchu, sekretarka medyczna, autor tekstów i sloganów reklamowych (copywriter), diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów, projektant wzornictwa przemysłowego, sztukator, operator wtryskarki.

IV. 2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych /grupy zawodów

Analizując grupy zawodów wg kodu czterocyfrowego pod względem wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zauważa się, że wśród 265 grup zawodów przeważają zawody nadwyżkowe (194 grupy).

Z rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, iż w niekorzystnej sytuacji są zawody z grup, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki jest bliski zero. Są to m.in.: górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni, pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, technicy mechanicy, barmani.

132 grupy zawodów (wg kodu czterocyfrowego) osiągnęły wskaźnik intensywności zero. Wśród nich znalazły się m.in. następujące grupy: matematycy, statystycy i pokrewni, sadownicy, adwokaci, biolodzy i pokrewni, bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją, fizjoterapeuci, filolodzy i tłumacze, filozofowie, historycy i politolodzy, kowale i operatorzy pras kuźniczych, artyści muzycy i śpiewacy, optycy okularowi, kreślarze, programiści aplikacji, dziennikarze, rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów, lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji.

Grupy zawodów wykazujące równowagę na lokalnym rynku pracy to m.in.: drukarze, maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni, tynkarze i pokrewni, asystenci dentystyczni, robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym, pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne, magazynierzy i pokrewni, agenci sprzedaży bezpośredniej, monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków, sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej, wydawcy posiłków.

W okresie sprawozdawczym odnotowano także grupy zawodów o wskaźniku intensywności większym niż 1,1. Są to m.in.: kierowcy samochodów ciężarowych, dekarze, pielęgniarce bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, hafciarki i pokrewni, specjaliści do spraw reklamy i marketingu, kierowcy operatorzy wózków jezdniowych, księgowi, ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni, betoniarze, robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni, robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, spawacze i pokrewni, agenci ubezpieczeniowi, pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center), doradcy finansowi i inwestycyjni, specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani, masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni,

Maksymalny wskaźnik intensywności wykazało 21 grup zawodowych są to m.in.: monterzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych, kierownicy sprzedaży w marketach, lekarze dentyści bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, sekretarze medyczni i pokrewni, technicy medyczni i dentystyczni, kierownicy do spraw finansowych, kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży, kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym, kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani, operatorzy wprowadzania danych, opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami, pracownicy obsługi płacowej, projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży.

Tabela 9. Ranking zawodów nadwyżkowych⁴

Lp.	Zawody nadwyżkowe	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	Magazynier	0,8667
2.	Kosmetyczka	0,8333
3.	Malarz budowlany	0,75
4.	Technik handlowiec	0,6842
5.	Specjalista bankowości	0,6667
6.	Operator koparko - ładowarki	0,6667
7.	Dozorca	0,5714
8.	Kasjer handlowy	0,5333

⁴ W tabeli nie uwzględniono zawodów nadwyżkowych o maksymalnym wskaźniku nadwyżki oraz zawodów tzw. „pozostałych”, czyli takich, których 2 ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 9 i 0

9.	Ślusarz	0,5319
10.	Chemik	0,5
11.	Technik analityki medycznej	0,5
12.	Sekretarka	0,5
13.	Tokarz w metalu	0,5
14.	Operator ładowarki	0,5
15.	Sprzedawca	0,4506
16.	Mechanik samochodów osobowych	0,4231
17.	Fryzjer	0,3704
18.	Technik farmaceutyczny	0,3333
19.	Zaopatrzeniowiec	0,3333
20.	Asystent do spraw księgowości	0,3333
21.	Ogrodnik terenów zieleni	0,3333
22.	Stolarz	0,3125
23.	Murarz	0,2917
24.	Fotograf	0,2857
25.	Robotnik gospodarczy	0,284
26.	Kierowca samochodu osobowego	0,2667
27.	Mechanik pojazdów samochodowych	0,2581
28.	Technik elektronik	0,25
29.	Recepcjonista	0,25
30.	Prasowaczka ręczna	0,25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-II/P-4

Tabela 10. Ranking zawodów deficytowych

Lp.	Zawody deficytowe	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	Kierowca autobusu	82
2.	Przedstawiciel handlowy	19
3.	Technik prac biurowych	17
4.	Monter sieci telekomunikacyjnych	17
5.	Sortowacz	12,75
6.	Specjalista do spraw sprzedaży	9,6667
7.	Kurier	9
8.	Nauczyciel chemii	8
9.	Nauczyciel historii	8
10.	Stolarz meblowy	7
11.	Rozbieracz - wykrawacz	4,6
12.	Zbrojarz	4,5
13.	Mechanik samochodów ciężarowych	4,5
14.	Nauczyciel języka niemieckiego	4
15.	Nauczyciel języka polskiego	4
16.	Pedagog szkolny	4
17.	Elektromechanik pojazdów samochodowych	4
18.	Operator maszyn drogowych	4
19.	Operator sprzętu ciężkiego	4
20.	Kosmetolog	3
21.	Kasjer bankowy	3
22.	Monter instalacji gazowych	3
23.	Dekarz	2,8333
24.	Doradca finansowy	2,5

25.	Kierowca samochodu ciężarowego	2,4
26.	Technik ogrodnik	2
27.	Agent ubezpieczeniowy	2
28.	Funkcjonariusz służby ochrony	2
29.	Opiekun osoby starszej	2
30.	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie statystyk PUP Piekary Śląskie i tablicy T-II/P-4

V. Podsumowanie

Dane zawarte w „Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie m. Piekary Śląskie w II półroczu 2014 roku” nie odzwierciedlają rzeczywistej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Wynika to z faktu, iż obecnie dynamicznie zmieniający się rynek pracy nie sprzyja specjalizacji lecz krótkookresowemu zatrudnianiu na różnych stanowiskach.

Należy pamiętać, iż osoby posiadające taki sam zawód mają w rzeczywistości bardzo różne szanse na podjęcie pracy. Posiadanie przez bezrobotnego konkretnego zawodu, na który jest największe zapotrzebowanie na rynku pracy nie oznacza szybkiej szansy znalezienia pracy, gdyż jest to uwarunkowane zróżnicowanymi umiejętnościami, predyspozycjami osobistymi, wiedzą i stażem pracy.

Wiele osób bezrobotnych posiada atrakcyjny na rynku pracy zawód wyuczony, jednakże bez doświadczenia zawodowego i koniecznych uprawnień, co może obniżać ich możliwości znalezienia zatrudnienia i prowadzi do tego, że podejmują pracę na stanowiskach niesatysfakcjonujących zarówno pod względem finansowym jak i prestiżowym. Osoby te mają jednakże większe szanse na zdobycie pracy i ponoszą mniejsze ryzyko jej utraty.

Należy podkreślić, iż dużym problemem na lokalnym rynku pracy jest wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia, który powoduje nasilone zjawisko dezaktualizacji kwalifikacji osób bezrobotnych, co w efekcie utrudnia ich powrót na rynek pracy. Wpływ na wielkość zatrudnienia ma także sezonowość prac i usług.

Na podstawie opracowanego „Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie m. Piekary Śląskie w II półroczu 2014 roku” można wyciągnąć następujące wnioski:

1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w tut. PUP w końcu okresu sprawozdawczego wynosiła 2383 osoby, co oznacza stopę bezrobocia na poziomie 14,3%,

2. Pod koniec okresu sprawozdawczego najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było w zawodach: sprzedawca, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany, ślusarz, szwaczka, górnik eksploatacji podziemnej, sprzątaczką biurową, murarz, krawiec, pozostali pracownicy obsługi biurowej, kucharz, technik ekonomista.
3. 37,3%⁵ ogółu osób zarejestrowanych w tut. PUP stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.
4. W Piekarach Śląskich można zaobserwować większą skalę bezrobocia wśród kobiet niż mężczyzn. W końcu okresu sprawozdawczego w tut. Urzędzie zarejestrowanych było 1346 kobiet tj. 56,48% ogółu osób bezrobotnych.
5. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż lokalny rynek pracy jest zróżnicowany. Niemniej jednak częściej występują na tut. rynku pracy zawody nadwyżkowe.
6. Zawód sprzedawcy jest zawodem odznaczającym się największą liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych (275 osób), dużym napływem (395 osób) oraz znaczną ilością złożonych ofert pracy (178 miejsc pracy).
7. Do zawodów nadwyżkowych można zaliczyć m.in. takie zawody jak.: archeolog, geograf, geolog, biolog, teolog, ratownik medyczny, kierownik magazynu, matematyk, inżynier elektryk, bibliotekoznawca, etnograf, kulturoznawca, socjolog, politolog, psycholog biznesu, higienistka szkolna, ładowacz nieczystości stałych, dystrybutor ulotek, robotnik placowy, goniec, noszowy, robotnik drogowy, pakowacz, konserwator części, szatniarz, woźny, kopacz.
8. Zawody zrównoważone występujące na lokalnym rynku pracy to m.in.: cieśla, kierowca ciągnika rolniczego, operator suwnic (suwnicowy), pomocnik piekarza, robotnik budowlany, brukarz, telemarketer, wydawca posiłków / bufetowy, pomoc apteczna, ogrodnik - uprawa roślin ozdobnych.
9. W okresie sprawozdawczym odnotowano także zawody deficytowe, takie jak: rozbieracz–wykrawacz, zbrojarz, mechanik samochodów ciężarowych, funkcjonariusz służby ochrony, opiekun osoby starszej, pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center), pracownik do spraw ubezpieczeń, ubojowy, elektromechanik pojazdów samochodowych, kierowca autobusu, przedstawiciel handlowy, monter sieci telekomunikacyjnych, specjalista do spraw sprzedaży, kurier.

---

⁵ Nie należy utożsamiać z liczbą osób długotrwale bezrobotnych